

Posudek vedoucího práce

Autor/ka práce

Název práce

Simona Šustrová

Konceptualizace spirituality v odborných publikacích české sociální práce

FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI A CELKOVÝ DOJEM

Splňuje práce kritéria odborného textu?	Ano
Obsahuje Závěr?	Ano
Obsahuje seznam literatury?	Ano
Obsahuje čestné prohlášení?	Ano
Splňuje rozsah?	Ano
Je práce členěna adekvátně s ohledem na cíle a OD?	Ano

Slovní komentář

Předkládaná bakalářská práce s názvem „Konceptualizace spirituality v odborných publikacích české sociální práce“ je koncipována jako přehledová stať. S ohledem na to je také členěna (viz dále) a splňuje tak formální i obsahové náležitosti kladené na bakalářské kvalifikační práce. Kontrola Turnitin určila míru shody předkládaného textu s ostatními zdroji na 15 %. Jedná se ovšem o odkazy a citace textů, které jsou volně k dispozici online (open access), proto je také Turnitin identifikoval jako shodu. Text tak lze považovat za původní počin autorky. Z hlediska textu samotného je místy trochu kostrbatý, to ale neubírá na adekvátním zacházení se zdroji a s termíny. Problematičtější jsou některé věty, které svůj význam dávají zcela až v kontextu původních, odkazovaných, textů (např. odkaz k tezí Opatrného na str. 10, který může budít dojem, že na všech teologických školách, které zároveň vyučují sociální práci, je přítomno systematické rozpracování vztahu obou oborů; stejně tak informace o analýze textů na str. 24, která může být vysvětlena tak, že kategorie byly v textech vyhledávány nebo také, že vystoupily z textu až při analýze; využití slova „vybrala“ s ohledem na zařazení textů do analýzy přehledové statě, které sice vybrané jsou, ale termín evokuje míru subjektivity výběru zařazování textů, která pro přehledové statě není obvyklá). Z hlediska rozsahu je asi dobré poznamenat, že text práce (Úvod až Závěr) má přes 74.000 znaků (čímž splňuje kritérium 40 NS).

CÍL

Jsou formulovány cíle?	Ano, ale nejednotně
Spadá zaměření / cíle do oboru SACH?	Ano
Jsou cíle netriviální?	Ano

Slovní komentář

Autorka v rámci předkládané přehledové statě formuluje dva cíle: a) určit zastoupení posvátné a sekulární spirituality v odborných textech, které vyšly v letech 2004-2020 v České republice a b) popsat obsahy a využití spirituality v textech s ohledem na identifikované typy. S ohledem na to, že v první větě Úvodu autorka deklaruje, že se text zaměřuje na spirituality v oblasti sociální práce, lze dovést, že se i ony odborné texty vztahují k oblasti sociální práce. V kap. 2 ovšem uvádí cíle mírně modifikované. Obsahově to sice příliš význam neposunulo, ale absence rozsahu let v případě části 2.1 by na výběr textů vliv mít teoreticky mohla (tedy zařazením roku 2021, protože před rokem 2004 nelze jiné články v uvedených časopisech identifikovat).

KONCEPTUÁLNÍ ČÁST

Jsou konceptualizovány všechny potřebné pojmy s ohledem na cíle?	Ano
Jsou konceptualizovány adekvátně?	Ano
Je konceptualizace srozumitelná?	Ano

Slovní komentář

V první kapitole autorka definuje pojetí spirituality v kontextu disciplín, ze kterých může, v této oblasti, sociální práce čerpat jak vymezení termínu, tak zacházení s ním. Postupně se tak autorka věnuje uchopení spirituality v kontextu teologie, teologické etiky, religionistiky, sociologie a psychologie.

Logicky se, i s ohledem na to, že se jedná o bakalářskou práci, jedná o základní seznámení s použitím termínu v daném vědním oboru. Některé části konceptuálního vymezení termínu spiritualita by zasloužily opřít o více zdrojů, než je uvedeno (např. kapitola 1.1.2). Na druhou stranu lze rozhodně ocenit shrnutí za jednotlivé vědní disciplíny. Autorka také předkládá základní vymezení sociální práce jako oboru a krátký exkurz do historie, který uzavírá vztahem spirituality a sociální práce (kap. 1.3).

METODOLOGICKÝ RÁMEC

Je uvedeno, o jakou přehledovou stať se jedná?	Ano
Jsou popsána kritéria zařazování článků do přehledové statě?	Ano
Odpovídají kritéria stanoveným cílům?	Ano
Je popsán výběr textů do přehledové statě?	Ano
Jsou popsány limity výzkumu a etický rozměr výzkumu?	Ano

Slovní komentář:

Autorka v předkládané bakalářské práci popisuje jak výběr textů do přehledové statě, tak to, jakou přehledovou stať se jedná. Stejně tak reflektuje etickou stránku předkládaného textu a limity předkládané statě.

ZJIŠTĚNÍ

Odpovídají zjištění na stanovené cíle?	Ano
Jsou použity nástroje adekvátně?	Ano
Je prezentace zjištění srozumitelná?	Ano
Je analýza dat prezentována v textu práce adekvátně?	Ano

Slovní komentář:

Autorka v textu následně představuje jak kvantitativně, tak kvalitativněji pojatá zjištění. Z nich mimo jiné plyne, že i v českém jazykovém kontextu se pod termínem spiritualita převážně myslí spiritualita posvátná, tedy vztažená k transcendentnu. Což odpovídá zacházení se termínem spirituality v zahraniční jazykové produkci posledních let. Za zajímavé považuji i to zjištění, že zhruba stejné množství článků vztažených ke spiritualitě bylo publikováno v Caritas et Veritas a v Sociální práce / Sociálna práca. Byť lze články dle identifikovaného tématu dovodit, bylo by lépe, aby kapitola 3.3 obsahovala odkazy ke konkrétním článkům.

ZÁVĚR

Předkládanou bakalářskou práci rád doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře (2) až výborně (1) dle průběhu obhajoby**, a to především s ohledem na nejednotnou formulaci cílů a někde přítomné nejasné formulace v textu.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

Prosím autorku, aby v rámci obhajoby:

- Jasně formulovala cíle, které sledovala – tedy, zda se jedná o ty, které jsou uvedené v Úvodu, či v kap. 2.1 anebo o jejich jakýsi průnik.
- Na str. 31 používáte termín „*duchovní sféra*“. Objasněte, prosím, jaká je jeho konkrétní vazba na spiritualitu, a to z těch textů, které s tímto pojmem operují.
- Na str. 37 píšete „*Záleží totiž na tom, jestli je sám pracovník věřící, a jestli tedy bude nakloněn duchovní dimenzi*“. Prosím okomentujte podrobněji, jestli toto tvrzení plyne z analyzovaných textů, nebo zda je to Váš závěr. Pokud se jedná o Váš závěr, prosím o vysvětlení, jak jste k němu došla.

V Praze dne 9. května 2022

Jan Kaňák